

Slovenskej republiky

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **K.**, bývajúcej v Ž., zastúpenej JUDr. Tatianou Polkovou, advokátkou v Žiline, Na Priekope 174/13, proti odporkyňi **U.**, so sídlom v B. Advokátskou kanceláriou Právny dom – advokáti , s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Kynceľová 77, **o zrušení rozhodcovského rozsudku**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 13 C 199/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. mája 2013 sp. zn. 15 Co 292/2012, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie **zamieta**.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania 69, 88 € na účet JUDr. Tatiany Polkovej do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 18. októbra 2012 č. k. 13 C 199/2010 – 232 konanie zastavil (§ 96 ods. 1, 2 O. s. p.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. s odôvodnením , že konanie bolo zastavené a návrh na rozhodnutie o ich náhrade nepodal ani jeden z účastníkov konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie odporkyne uznesením z 22. mája 2013 sp. zn. 15 Co 292/2012 uznesenie okresného súdu o zastavení konania potvrdil. Uznesenie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že odporkyňi náhradu trov konania nepriznal a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na prípady aplikácie ustanovenia § 146 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. Uviedol, že v danej veci ide o prípad, kedy treba náhradu trov posúdiť prihliadnuc na procesné zavinenie navrhovateľky na zastavení konania. Odporkyňi však náhradu trov konania nepriznal aplikujúc ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p. , keď dospel k záveru, že navrhovateľka spĺňa predpoklady uvedené v tomto ustanovení z hľadiska jej sociálnych, majetkových pomerov. Mal preukázané, že je invalidnou

dôchodkyňou , trpí závažnými duševnými poruchami, ktoré sú dôvodom jej invalidity, jej mesačný príjem je na úrovni životného minima - invalidný dôchodok v sume 286 €. Pomery navrhovateľky sú podstatne horšie ako ekonomická situácia odporkyne (podniká vo viacerých oblastiach). Poukázal tiež na dôvody podania návrhu a jeho späťvzatia. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu v časti výroku o náhrade trov konania podal na podnet odporkyne mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol uznesenie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu, spočívajúcim v aplikácii ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. v rozpore s § 213 ods. 2 O. s. p, bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Teda odvolací súd aplikáciou § 150 ods. 1 O. s. p. svoje rozhodnutie o trovách konania nečakane založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa , k novým právnym záverom sa odporkyňa nemala možnosť vyjadriť , prípadne predložiť nové dôkazy , čím jej znemožnil realizáciu jej procesných práv.

Navrhovateľka navrhla mimoriadne dovolanie z uvedených dôvodov odmietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods.3 O. s. p.) , po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O. s. p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O. s. p.) , bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti a v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 243e ods. 2 O. s. p. mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré účastník konania, osoba dotknutá týmto rozhodnutím namieta.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia generálny prokurátor Slovenskej republiky nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 242 ods. 2 O. s. p.).

V zmysle § 243f ods. 1 O. s. p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne/ rozhodnutie vo veci.

Generálny prokurátor namietal, že postupom odvolacieho súdu bola odporkyni odňatá možnosť konať pred súdom (§ 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možností konať pred súdom treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu právnou úpravou za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolací súd však nepovažuje za dôvodnú námietku generálneho prokurátora, že odporkyni bola odňatá možnosť konať pred súdom, lebo sa nemala možnosť vyjadriť k možnému použitiu § 150 ods. 1 O. s. p., ktoré súd prvého stupňa na rozhodnutie o trovách konania neaplikoval, prečo sa jeho rozhodnutie (o trovách konania) stalo „prekvapivým“.

Podľa § 213 ods. 2 O. s. p. ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Podľa názoru generálneho prokurátora krajský súd v danej veci pri rozhodnutí o trovách konania postupoval v rozpore s citovaným ustanovením.

Súdna prax sa ustálila v názore, že procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 120/2013, ktoré bolo prijaté občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10. decembra 2013 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Následne bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 9/2014 pod č. 134 a jeho právna veta znie: „Postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy pri rozhodnutí o trovách konania.“

Podobný názor je prezentovaný i v odbornej literatúre (Števčík/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - komentár, Nakladateľství C. M. Beck, 2009 str. 635), podľa ktorého nemeritórne rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemá atribúty tzv. „prekvapivého rozhodnutia“, pri jeho vydávaní sa neuplatní procesný postup v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. a v tejto súvislosti nedochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V danom prípade teda rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti netrpí takou vadou, ktorá by spôsobovala účastníkovi (odporkyni) odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Z týchto dôvodov dovolací súd mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zamietol podľa § 243b ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.

Dovolací súd odporkyni, ktorá podala podnet na mimoriadne dovolanie, uložil povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania navrhovateľke (§ 148a ods. 2 O. s. p.), ktoré pozostávajú z odmeny za jeden úkon právnej služby t. j. vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu z 25. augusta 2014 á 61, 84 € , režijný paušál 8, 04 € , spolu vo výške 69, 88 € (§ 11 ods. 1, 13a ods. 1 písm. c/ , § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2015

JUDr. Oľga Trnková, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková

